

ЗВІТ
з оцінки результативності реалізації
у 2018 році Плану заходів з реалізації у 2018-2020 роках
Стратегії розвитку Тернопільської області на період до 2020 року

В області розроблена та діє Стратегія розвитку Тернопільської області на період до 2020 року, затверджена рішенням Тернопільської обласної ради від 04.01.2016 № 28.

В зв'язку із завершенням першого етапу Стратегії (в рамках якого реалізовувався 921 проект на загальну суму 2,9 млрд гривень) та з метою її подальшої реалізації рішенням Тернопільської обласної ради від 2 серпня 2017 року № 694 затверджено План заходів з реалізації у 2018-2020 роках Стратегії розвитку Тернопільської області на період до 2020 року.

До даного документу увійшло 92 технічних завдання, на реалізацію яких загалом необхідно понад 4,2 млрд гривень.

В рамках виконання у 2018 році плану заходів з реалізації у 2018-2020 роках Стратегії розвитку Тернопільської області на період до 2020 року (далі – План) реалізовано загалом 607 проектів на загальну суму 2482,2 млн гривень.

Враховуючи запровадження проектного підходу з підготовки Плану заходів, він реалізовується за трьома програмами, взаємоузгодженими зі Стратегічними цілями Стратегії розвитку Тернопільської області на період до 2020 року, Державної стратегії регіонального розвитку України на період до 2020 року та іншими важливими аспектами розвитку області.

Програмою 1 “Розвиток людського капіталу та підвищення стандартів життя населення” у 2018 році загалом передбачались 23 проектні ідеї, в рамках яких у звітному періоді реалізовувалось 145 проектів на загальну суму 251,9 млн гривень.

За напрямом **Сприяння у покращенні здоров'я та збільшення тривалості активного періоду життя людини** вдалось покращити матеріально-технічну базу закладів охорони здоров'я, модернізувати галузь медицини, покращити якість надання медичної допомоги та підвищити кваліфікацію спеціалістів, зокрема впродовж 2018 року лікувально-профілактичні заклади області придбали та отримали 1199 одиниць медичного обладнання на загальну суму 25,5 млн гривень.

Сучасне обладнання для відновлення зору у дітей на суму понад 244 тис. гривень передали до офтальмологічного відділення Тернопільської обласної дитячої клінічної лікарні. Закупили його за кошти, які зібрали волонтери на Тернопільщині у рамках XII Всеукраїнської благодійної акції „Серце до серця”.

За кошти Червоного Хреста Німеччини відкрите оновлене приймально – діагностичне відділення Збараської ЦРКЛ оснащено комп'ютерною технікою, відео-наглядом, УЗД – апаратом та колоноскопом.

У Шумській ЦРКЛ відкрили кабінет лапароскопічної хірургії з

обладнанням вартістю 45 тис. євро. В Бучацькій районній лікарні почав діяти сучасний мамографічний апарат.

Уряд Японії надав фінансову допомогу у розмірі 78 985 доларів для проекту модернізації медичного обладнання у Кременецькій районній клінічній лікарні в межах Програми безпеки людини „Кусаноне” Уряду Японії та 119 015 доларів для Проекту модернізації медичного обладнання у Чортківській центральній комунальній районній лікарні.

КНП „Тернопільська комунальна міська лікарня №2” отримала від Міжнародного благодійного фонду „Manus Dei” сучасне ендоскопічне обладнання, а саме гастрофіброскоп Olympus GIF E-3, вартістю понад 575 000 грн.

Завдяки співпраці організації „Radiologists Without Borders” зі США Лановецька та Збаразька комунальна центральна районна лікарня отримали рентген-апарати та комплектуючі на загальну вартість більше 40 тисяч доларів кожен.

Напередодні нового 2019 року Тернопільська обласна дитяча лікарня отримала подарунок – реанімобіль із Швейцарії.

Відкрито три відділення після реконструкції на базі Тернопільської комунальної клінічної психоневрологічної лікарні. Там оновили та осучаснили центр нейрореабілітації, дитяче відділення та 6-те психіатричне відділення. Здійснили роботи за рахунок коштів обласного бюджету, меценатів та благодійних внесків.

За рахунок коштів державного фонду регіонального розвитку триває реконструкція з добудовою приймального відділення для поліпшення надання медичної допомоги демобілізованим та учасникам антитерористичної операції Тернопільського обласного наркологічного диспансеру; здійснюються капітальні ремонти водолікувального відділення Товстенської районної комунальної лікарні, приміщення дитячої онкогематології Тернопільської обласної дитячої клінічної лікарні, Тернопільської обласної лікарні „Хоспіс”.

Продовжується реконструкція підвального приміщення Гусятинської бальнеологічної лікарні, капітальні ремонти будівлі Бучацької ЦРКЛ, ліфта головного корпусу Козівської ЦРКЛ, Почаївської ЦРКЛ Кременецького району, Борщівської ЦРКЛ.

На покращення умов надання медичних послуг мешканцям м. Тернопіль з міського бюджету спрямовано 26 млн гривень (виписка рецептів пільговим категоріям громадян, безоплатне надання медичної допомоги в травмпункті, надання ортопедичної стоматологічної допомоги, надання медичної допомоги учасникам АТО та інше).

Тривають роботи із створення кардіоцентру на базі хірургічного відділення комунального закладу Тернопільської обласної ради „Тернопільська університетська лікарня”, сума використаних коштів становить 3,7 млн гривень коштів місцевого бюджету.

З метою забезпечення надання якісних соціальних послуг соціально-незахищеним верствам населення області у 2018 році в області реалізовувались заходи щодо створення сприятливих соціально-економічних, медичних,

культурних, організаційних та правових умов і гарантій для реалізації прав ветеранів війни і праці, людей похилого віку, малозахищених верств населення, учасників антитерористичної операції та членів їх сімей, забезпечення якісного оздоровлення і відпочинку дітей.

Завершено реконструкцію приміщень відділення денного перебування територіального центру надання соціальних послуг Підволочиської селищної ради.

За рахунок коштів місцевого бюджету м. Тернопіль надано грошову допомогу соціально-незахищеним мешканцям міста на загальну суму 6,8 млн гривень, учасникам АТО та членам їх родин – на загальну суму 1,1 млн гривень.

В області реалізуються проекти, спрямовані на покращення матеріально-технічної бази спортивних закладів області для забезпечення фізичного розвитку, поліпшення стану здоров'я населення та пропагування ведення здорового способу життя.

Зокрема, за рахунок коштів державного фонду регіонального розвитку продовжується будівництво гідротехнічних споруд веслувального каналу „Водна арена Тернопіль”, триває реконструкція спортивного ядра загальноосвітньої школи-інтернату в м. Кременець, спортивного комплексу в м. Бережани.

За напрямом **Підвищення здатності населення адаптуватись до потреб економіки та невиробничого сектору** у звітному періоді здійснювались заходи щодо розв'язання комплексу питань з формування мережі навчальних закладів та контингенту учнів, кадрового і матеріально-технічного забезпечення, осучаснення змісту освіти, впровадження інформаційних і комунікаційних технологій навчання, удосконалення форм управління освітою.

Місцевими органами управління освітою спільно з районними державними адміністраціями, виконавчими комітетами міських рад міст обласного значення, радами об'єднаних територіальних громад реалізуються конкретні практичні заходи щодо забезпечення функціонування оптимальної мережі закладів освіти, яка б реально враховувала освітні запити громади та забезпечувала ефективне використання фінансових, матеріально-технічних та кадрових ресурсів.

Забезпеченню рівного доступу дітей до якісної освіти у сільській місцевості сприяє створення опорних закладів освіти, забезпечення якісного освітнього процесу в них. Станом на 01.12.2018 р. в області функціонують 29 опорних закладів (10 – в районах та 19 – в об'єднаних територіальних громадах) та їх 70 філій. В опорних школах навчаються 12893 учнів, довозення 2284 учнів забезпечується 36 шкільними автобусами. Процес інтегрування дітей з особливими освітніми потребами в освітній простір опорних шкіл демонструє позитивну динаміку. В опорних школах функціонують 34 інклюзивних класи, у яких створено відповідні умови для навчання 38 дітей з особливими освітніми потребами.

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 21 лютого 2018 р. № 88 „Деякі питання використання субвенції з державного бюджету місцевим

бюджетам на надання державної підтримки особам з особливими освітніми потребами у 2018 році” рішенням сесії Тернопільської обласної ради від 28 березня 2018 року № 967 „Про внесення змін до обласного бюджету на 2018 рік” здійснено розподіл коштів вказаної субвенції між місцевими бюджетами: для підтримки осіб з особливими освітніми потребами – 3 081,0 тис. гривень, на оснащення кабінетів 17 інклюзивно-ресурсних центрів – 2 890, 8 тис. гривень. Органами виконавчої влади та місцевого самоврядування реалізуються практичні заходи щодо забезпечення безперешкодного доступу осіб з інвалідністю до будівель і приміщень закладів освіти на рівні з іншими особами.

Продовжується реалізація проектів регіонального розвитку, спрямованих на підвищення культурного рівня, естетичного виховання громадян, забезпечення доступності у сфері культури, а також для задоволення культурних потреб жителів області.

За рахунок коштів державного фонду регіонального розвитку продовжується будівництво обласного державного архіву на 1,5 млн одиниць зберігання в м. Тернополі. Сума використаних коштів становить 20,7 млн гривень, з них 11,2 млн гривень – кошти державного бюджету та 9,5 млн гривень – місцевого бюджету.

Значна увага приділялась сфері покращення екологічної інфраструктури області, зокрема за напрямом **Створення комфортних та безпечних умов проживання населення області** у звітному періоді здійснювалось реалізація проектів у сфері житлово-комунального господарства, зокрема з будівництва та реконструкції біологічних, каналізаційних очисних споруд області.

На виконання заходів щодо санітарно-екологічної безпеки населених пунктів області придбано понад 500 контейнерів для збирання побутових відходів, з них 255 для роздільного збирання. Підволочиської селищною радою придбано сміттєвоз вартістю 405 тис. гривень.

За рахунок субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на формування інфраструктури об'єднаних територіальних громад в Тернопільській області для Лановецького комунального підприємства по благоустрою та КП „Шумськкомунсервіс” придбано 2 сміттєвози загальною вартістю 3,34 млн гривень. За рахунок коштів програми DOBRE для Гусятинського КП „Благоустрій” придбано сміттєвоз вартістю 2,043 млн гривень, також затверджено проекти по покращенню послуг поводження з твердими побутовими відходами на території Гусятинської та Микулинецької об'єднаних територіальних громад.

У 2018 році проведено весняний та осінній двомісячники з благоустрою, в ході яких виявлено та ліквідовано у межах смуг доріг та на пустирях 702 несанкціонованих сміттєзвалищ, з яких зібрано 12,48 тис. м³ побутових відходів.

Відповідно до затвердженої рішенням Тернопільської обласної ради від 18.09.2014 № 1778 Програми охорони навколишнього природного середовища в Тернопільській області на 2014-2020 роки заплановано реалізацію заходів з будівництва та реконструкції біологічних, каналізаційних очисних споруд

області, які ввійшли до плану заходів з реалізації у 2018-2020 роках Стратегії розвитку Тернопільської області на період до 2020 року.

За результатами роботи робочої групи з розгляду проектів регіонального розвитку, які подані на конкурсний відбір та можуть реалізовуватися за рахунок коштів державного фонду регіонального розвитку у 2018 році, створеної наказом начальника управління від 07.11.2017 № 13 та до якої залучено спеціалістів управлінь екології та природних ресурсів і житлово-комунального господарства та енергозбереження, розглянуто отримані проекти та підготовлено довідки щодо можливості реалізації проектів регіонального розвитку за кошти державного фонду регіонального розвитку у 2018 році.

Продовжуються роботи з реконструкції каналізаційної мережі м.Монастириська, капітальні видатки склали 4486,3 тис. гривень.

З Державного фонду охорони навколишнього природного середовища у 2018 році відповідно до розпорядження Кабінету Міністрів України від 04.07.2018 № 529-р на реконструкцію біологічних очисних споруд м. Чортків виділено 13500,0 тис. гривень при співфінансуванні з місцевого бюджету м. Чортків 1508,6 тис. гривень. Капітальні видатки у 2018 році склали 13500,0 тис. гривень.

Також, згідно розпорядження Кабінету Міністрів України від 13.06.2018 №423-р „Деякі питання розподілу у 2018 році субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на здійснення заходів щодо соціально-економічного розвитку окремих територій” із державного бюджету на реконструкцію міських очисних споруд м. Кременець Тернопільської області (II пусковий комплекс, коригування зі зміною технології) (реконструкція блоку ємкостей, секція 1 та будівництво повітродувної станції) виділено 4899,1 тис. гривень. На даний час за інформацією Кременецької міської ради проводяться процедури тендерних закупівель.

За рахунок коштів державного фонду регіонального розвитку здійснювалось будівництво водопровідних споруд в смт Мельниця-Подільська Борщівського району на загальну суму 6,8 млн гривень (кошти державного бюджету становлять 6,1 млн гривень, місцевого – 700 тис. гривень).

За рахунок коштів Загальнодержавної цільової програми „Питна вода України” на 2011-2020 роки виконувались роботи на 3 об'єктах на суму 9,4 млн гривень, а саме:

- на технічне переоснащення станції доочистки води по вул. Степана Бандери в м. Чорткові використано 4,1 млн гривень (кошти державного бюджету становлять 3,7 млн гривень, місцевого – 370,4 тис. гривень);

- на будівництво підземних водозаборів в селі Іванівка, Ілавче, Глещава Іванівської сільської ради Теремовлянського району Тернопільської області (водозабір с. Глещава) використано 1,5 млн гривень (кошти державного бюджету становлять 1,2 млн гривень, місцевого – 353,2 тис. гривень);

- на будівництво підземних водозаборів в селі Іванівка, Ілавче, Глещава Іванівської сільської ради Теремовлянського району Тернопільської області (водозабір с. Ілавче)”) використано 3,8 млн гривень (кошти державного бюджету становлять 2,9 млн гривень, місцевого – 874,2 тис. гривень).

Програмою 2 “Підвищення конкурентоспроможності регіону” у 2018 році загалом передбачалось 55 проектних ідей, в рамках яких у звітному періоді реалізовувалось 177 проектів на загальну суму 2060,2 млн гривень.

Зокрема, за напрямом **Стимулювання розвитку малого та середнього підприємництва** та з метою створення зручних та доступних умов для отримання громадянами та суб'єктами господарювання якісних адміністративних послуг, забезпечення сприятливого бізнес-клімату, запобігання проявам корупції та усунення різного роду посередництва під час їх надання, а також відповідно до Закону України „Про адміністративні послуги” в області на сьогодні діє 26 центрів надання адміністративних послуг у всіх 17 районах та 4 містах обласного значення – Бережани, Кременець, Тернопіль, Чортків, а також у Золотниківській, Великогаївській, Підволочиській, Скалатській і Шумській об'єднаних територіальних громадах.

На постійній основі проводиться моніторинг діяльності центрів надання адміністративних послуг, а також надається консультативна підтримка.

Протягом 2018 року центрами надання адміністративних послуг надано 257,5 тис. адміністративних послуг (на 31 % більше, ніж у 2017 році), із них 110,6 тис. – у сфері землевпорядкування та майже 65,5 тис. – з питань реєстрації.

Станом на 01 січня 2019 року за надані адміністративні послуги через ЦНАП до державного, районних, міських та селищних бюджетів надійшло коштів на суму майже 10,5 млн гривень.

В області проводиться відповідна робота щодо створення центрів надання адміністративних послуг в об'єднаних територіальних громадах.

Зокрема, за фінансової підтримки Програми „U-LEAD з Європою”, що реалізується Шведським агентством міжнародного розвитку (Sida) в Золотниківській та Скалатській об'єднаних територіальних громадах 26 та 30 січня 2018 року відкрито сучасні центри надання адміністративних послуг.

У рамках проекту щодо створення і забезпечення функціонування центрів надання адміністративних послуг, у тому числі послуг соціального характеру, в форматі „Прозорий офіс” 23 жовтня 2018 року відбулося відкриття центру надання адміністративних послуг у Великогаївській об'єднаній територіальній громаді, в якому на сьогодні надається 150 адміністративних послуг.

У Байковецькій, Великодедеркальській, Мельнице-Подільській та Скала-Подільській об'єднаних територіальних громадах продовжуються ремонтно-будівельні роботи щодо створення ЦНАП, відкриття яких заплановано на I-II квартал 2019 року.

З метою фінансово-кредитної підтримки бізнесу, зокрема, здешевлення банківських кредитів для суб'єктів господарювання через механізм часткового відшкодування відсоткових ставок за кредитами, залученими суб'єктами малого і середнього підприємництва для реалізації інвестиційних проектів здійснено часткове відшкодування відсоткових ставок за кредитами ТОВ „Золотники Агро” на суму 20,4 тис. гривень.

В рамках співпраці з Проектом „Підвищення інвестиційної привабливості

України та конкурентоспроможності регіонів” створено регіональний Центр підтримки підприємництва та мережу відповідних Центрів у Бережанському, Кременецькому та Чортківському районах.

З початку року Центрами надано 960 інформаційно-консультативних послуг діючим (33%) та потенційним суб'єктам МСП області (67%), інформаційно-навчальними заходами (семінари, тренінги, наради, бізнес-сесії, майстер-класи, бізнес-інтенсиви, панельні дискусії, промоційні заходи) охоплено близько 1500 осіб, підготовлено 12 установчих документів для започаткування бізнесу, партнерська мережа налічує близько 25 органів влади, банківських установ, громадських бізнес-асоціацій, Програм та Проектів, установ та організацій.

Відповідно до Програми підтримки секторальної політики в області розпочинає реалізацію проект регіонального розвитку „Створення мережі об'єктів інфраструктури підтримки підприємництва у Тернопільській області” загальною вартістю 2,1 млн гривень (планується створення 40 консультаційних пунктів для бізнесу в ОТГ області, проведення інформаційно-навчальних заходів для бізнесу (семінари, тренінги, круглі столи, зустрічі, навчання), створення єдиного регіонального інформаційного ресурсу (веб-сайту) для підприємців). Реалізація даного Проекту розпочалася з листопада 2018 року, як результат, здійснено облаштування меблями 4 центрів підтримки підприємництва, а також, розпочато створення 16 консультативних пунктів для бізнесу в ОТГ області – закуплено техніку та меблі, призначено працівників. Всього використано 486,9 тис. гривень коштів державного бюджету.

За сприяння Програми USAID „Лідерство в економічному врядуванні”, на початку 2018 року, на базі Тернопільського міськрайонного центру зайнятості створено платформу для запуску нових та діючих підприємницьких ініціатив – Тернопільський регіональний бізнес-інкубатор. До участі у бізнес-інкубаторі відібрано 17 учасників, які реалізують свої бізнес-ідеї в різних галузях, починаючи від створення сільськогосподарських кооперативів та фермерських господарств, комплексу оздоровлення бджолопродуктами, обробки та розпилення природного каменю, вирощування та реалізації зелені, створення IT-продуктів до впровадження біоенергетичних проектів та інші. На сьогодні 1 учасник бізнес-інкубатора пройшов бізнес-стажування у Німеччині та 3 – подало заявки на його проходження у 2019 році, 8 – пройшли успішне навчання по написанню бізнес-планів з реалізації інвестиційних проектів, 9 – заснували власну справу.

Розвиток електронного урядування визначено одним з головних пріоритетів реформування системи державного управління. Для зручності та доступності користувачів електронної системи надання послуг області, IT-волонтерами створено веб-портал електронних послуг Тернопільської області.

В даний час у форматі он-лайн через портал Ternopil.gov.org.ua для суб'єктів господарювання і громадян запроваджено 148 послуг в електронній формі, серед яких: звернення до посадових осіб та запити на отримання публічної інформації, реєстрація/зняття з реєстрації громадян та суб'єктів

господарювання, видача/заміна паспортів громадянина України (в тому числі для виїзду за кордон), послуги в сфері земельних відносин, нерухомості, отримання дозвільних документів, витягів, довідок від органів виконавчої влади, соціальні послуги тощо. В районах області та містах обласного значення впроваджено від 5 до 48 послуг в електронній формі.

За напрямом **Підвищення енергоефективності** впродовж 2018 року в області проводилася відповідна робота щодо впровадження енергоефективних заходів та технологій у бюджетних установах та житлових будинках області. Здійснювалась реалізація проектів із заміни старих дерев'яних вікон на сучасні металопластикові, проведення реконструкції дахів (заміні покрівель, утеплення горищ), утеплення зовнішніх стін приміщень, в результаті чого вдалося зекономити понад 3 млн кубічних метрів природного газу та 4 млн кВт.год електричної енергії на суму понад 40 млн гривень.

Здійснювались реконструкції та ремонти систем опалення у бюджетних установах області.

З метою скорочення споживання природного газу, у 2018 році котельні 16 бюджетних установ та організацій переведено на використання альтернативних видів палива (відходи деревини). На даний час 351 установа та організація бюджетної сфери області використовує для опалення відходи деревини (тирса, брикети, пелети), у 196 установах та організаціях бюджетної сфери області використовується для опалення електрична енергія, у 59 установах та організаціях бюджетної сфери області використовується для опалення торфопродукція, у 328 установах та організаціях бюджетної сфери області використовується для опалення вугілля, що дозволяє замінити споживання 12,4 млн кубічних метрів природного газу щороку та складає понад 18% від загального річного споживання природного газу бюджетними установами та організаціями. Бюджетні установи та організації забезпечені твердим паливом, що дозволяє забезпечити безперебійне та надійне теплопостачання до кінця опалювального сезону.

Населенням області, у порівнянні з 2017 роком, досягнуто скорочення споживання природного газу на 19,9%, електричної енергії на 1%; бюджетними установами та організаціями на 17,7% та електричної енергії на 9,2%.

З метою забезпечення оптимізації структури споживання енергоресурсів, раціонального використання бюджетних коштів на їх придбання, підвищення ефективності використання всіх видів енергоносіїв, розпорядженням голови обласної державної адміністрації затверджено концепцію запровадження системи енергетичного менеджменту та положення про обласну систему енергетичного менеджменту. На створення автоматизованої системи обліку енергоносіїв (газ, тепло, вода, електроенергія) спрямовано 200 тис. гривень коштів місцевих бюджетів.

За напрямом **Стимулювання розвитку туристичної індустрії області** з метою створення та популяризації конкурентоспроможного туристичного продукту, підтримки та популяризації основних видів туризму у 2018 році робота спрямовувалась на формування комплексних туристичних продуктів у пріоритетних для області видах туризму (релігійний,

пригодницький, культурно-пізнавальний тощо) для внутрішніх та іноземних туристів; представлення туристичних продуктів Тернопільщини на міжнародних, всеукраїнських та регіональних спеціалізованих виставкових заходах.

Зокрема, за кошти державного фонду регіонального розвитку у 2018 році проводилися внутрішні та оздоблювальні роботи на першому та другому поверхах пам'ятки архітектури XVIII століття Ратуші в м. Бучач, на що спрямовано 12 млн гривень, в тому числі 9,6 млн гривень державного та 2,4 млн гривень місцевого бюджетів.

Проведено проектні, протиаварійні та реставраційні роботи державного історико-архітектурного заповідника у м. Бережани.

В рамках створення інфраструктури розвитку велотуризму в м. Тернопіль здійснено встановлення 18 велопарковок.

За напрямом **стимулювання залучення інвестицій**, з метою створення умов та відкриття нових можливостей для інвестування в область, сприятно налагодженню ділових контактів у сфері міжнародного співробітництва у 2018 року були проведені заходи:

1) 23-24 січня 2018 року, м. Варшава, Республіка Польща, робоча зустріч голови облдержадміністрації С.С.Барни та заступника голови облдержадміністрації О.В.Валова з представникам польського Банку Охорони Середовища BOS;

2) 5-9 лютого 2018 року, м. Чанаккале, Турецька Республіка, презентація області у провінції Чанаккале в рамках участі голови облдержадміністрації С.С.Барни та заступника голови облдержадміністрації О.В.Валова в ознайомчому турі „Чанаккале Інфо” в Туреччині;

3) 13-14 березня 2018 року, м. Жешув, Республіка Польща, презентація потенціалу області в рамках участі у Форумі Європа-Україна;

4) 13-16 травня, презентація інвестиційних переваг області в рамках Економічного Форуму в м. Катовіце, Республіка Польща;

5) 4-6 вересня, презентація інвестиційного та експортного потенціалу області на 28-ому Економічному форумі в м. Криниця-Здруй, Республіка Польща;

6) 18-19 вересня, презентація інвестиційного потенціалу області в рамках участі у II Європейському тижні інновацій м. Люблін, Республіка Польща; підписання угоди між Тернопільською обласною державною адміністрацією, Тернопільською обласною радою та Адміністрацією Маршалка Люблінського воєводства (Республіка Польща) про торговельно-економічне, науково-технічне і культурне співробітництво;

7) 24-25 вересня, представлення потенціалу області в рамках транскордонної співпраці (відповідно до підписаної Угоди про співпрацю) на VII Конгресі ініціатив Східної Європи, м. Люблін, Республіка Польща;

8) 29 вересня – 1 жовтня, представлення експортного потенціалу харчової промисловості області на виставці „Смаки регіонів” в м. Познань, Республіка Польща;

9) 10-12 жовтня, під час робочого візиту заступника голови

облдержадміністрації О.В. Валова до м. Прага та м. Остава, проведено низку зустрічей з чеськими підприємцями щодо можливостей співпраці в сфері альтернативної енергетики;

10) 15-20 жовтня, презентація економічного та туристичного потенціалу в на Бізнес-саміті Шовкового шляху у м. Чжанцзяцзе, провінція Хунань, Китайської Народної Республіки;

11) 16 листопада, презентація інвестиційного та інноваційного потенціалу на III Форумі Шовкового шляху в місті Києві;

12) 13-19 грудня презентація економічного, туристичного потенціалу області в містах Стамбул та Мармарис Турецької Республіки. В рамках візиту підписано:

- Меморандум про співпрацю між Тернопільською обласною державною адміністрацією (Україна) та Українським Товариством Взаємодопомоги в Стамбулі (Турецька Республіка);

- Меморандум про співпрацю між Тернопільською обласною державною адміністрацією (Україна) та Спілкою Української Культури і Солідарності у м. Мармарис (Турецька Республіка).

З метою стимулювання залучення іноземних інвестицій та розвитку зовнішньоекономічної діяльності області, згідно з розпорядженням голови обласної державної адміністрації від 10 січня 2018 року № 18-од в області 24-25 травня 2018 року проведено Міжнародний інвестиційний форум „Тернопільщина Invest - 2018”. Участь у Форумі взяли представники з 25 країн світу. Учасникам Форуму представлені: інвестиційний атлас Тернопільської області; окремі інвестиційні проекти, презентовані в рамках спеціалізованих секцій; інформацію щодо вільних земельних ділянок типу „Greenfields” та вільних виробничих приміщень типу „Brownfields” з метою реалізації власних інвестиційних проектів; каталоги „Комерційні пропозиції-2018” (експортні пропозиції підприємств) та „Тернопільщина – перспективний майданчик для бізнесу” тощо.

В рамках Форуму відбулось підписання низки документів міжнародного характеру, а саме: Меморандум про співробітництво між Тернопільською обласною державною адміністрацією та Американською торгівельною палатою в Україні; Меморандум щодо реалізації Проекту "Розвиток інституційної спроможності в залученні прямих іноземних інвестицій на регіональному рівні: Тернопільська область" між Тернопільською обласною державною адміністрацією та Програмою U-LEAD з Європою, офісом із залучення та підтримки інвестицій UkraineInvest; Меморандум про співробітництво між Тернопільською обласною державною адміністрацією між Тернопільською обласною державною адміністрацією, Тернопільською обласною Радою та Компанією L&G (представником компанії CAVOTEC GROUP - провідної інжинірингової групи, що розробляє та виробляє автоматизовані системи зв'язку та електрифікації для портів, аеропортів та промислового застосування у всьому світі).

У рамках участі Тернопільської області у Програмі Транскордонного Співробітництва Європейського Інструменту Сусідства „Польща-Білорусь-

Україна 2014-2020” та з метою широкого інформування громадськості про можливість участі у вищезазначеній програмі 15 серпня 2018 року управлінням міжнародного співробітництва та фандрайзингу облдержадміністрації організовано семінар-інтенсив з написання проектних пропозицій в межах Програми транскордонного співробітництва "Польща-Білорусь-Україна 2014-2020" для подачі у II конкурсі м'яких проектів за тематичною ціллю „Спадщина”. Запрошений експерт - представник Львівської ТПП Андрій Мацелюх презентував важливу для заявників інформацію щодо низки спрощених процедур у цьому конкурсі та детально розібрав важливі моменти заповнення концептуальної ноти.

25 вересня 2018 року разом із Спільним Технічним Секретаріатом Програми транскордонного співробітництва „Польща-Білорусь-Україна 2020 організовано участь представників області у семінарі для аплікантив II конкурсу проектів Програми. Експерти Спільного Технічного Секретаріату Програми презентували інформацію щодо процедур та правил подачі та заповнення проектних заявок у цьому конкурсі. Цільові групи проведених заходів – представники громадських організацій Тернопільської та Рівненської області, навчальних закладів м.Тернопіль, обласних комунальних установ, об'єднаних територіальних громад, структурних підрозділів облдержадміністрації.

На дані заходи спрямовано 640,5 тис. гривень коштів місцевих бюджетів.

З метою створення індустріальних парків в області на розробку Концепції індустріального парку „Тернопіль” спрямовано 675 тис. гривень коштів місцевого бюджету.

Крім цього, триває реконструкція і будівництво молочно-товарних ферм та комплексів на території області, на що було спрямовано 142,4 млн гривень власних коштів підприємств.

Зокрема, ТОВ „Україна” Підволочиського району завершено будівництво насінневого заводу потужністю до 10 тонн/год, що дасть можливість наростити обсяги виробництва високоякісного насіння, а також забезпечити 6 робочих місць, а також добудову потужностей молочного комплексу на 600 голів корів в с. Скорики Підволочиського району, що дасть можливість збільшити надої та реалізацію високоякісного молока, створити 25 робочих місць.

Активізовано роботу щодо поліпшення транспортної доступності в межах регіону шляхом розвитку мережі автомобільних доріг загального користування місцевого значення, об'їзних доріг у населених пунктах області.

Упродовж 2018 році в області проведено широкомасштабне оновлення дорожнього покриття автомобільних доріг. Відремонтовано найбільш важливі транспортні артерії, в тому числі і ті що входять до транснаціонального коридору GO highway, який з'єднуватиме польські Гданськ і Гдиню з українськими Одесою та Миколаєвом.

Зокрема здійснено:

- капітальний ремонт автомобільної дороги М-12 Стрий-Тернопіль-Кропивницький-Знам'янка (через м. Вінницю) на ділянці км 92+730 - км 96+080 загальною протяжністю 1,2 км на суму 21,5 млн гривень;

- поточний середній ремонт автомобільних доріг: М-19 Доманове (на м. Брест) - Ковель - Чернівці - Тереблене (на м. Бухарест) на ділянці км 279+100 - км 298+000; М-12 Стрий-Тернопіль-Кропивницький-Знам'янка (через м. Вінницю) на ділянці км 176+232 - км 192 + 324; М-12 Стрий-Тернопіль-Кропивницький-Знам'янка (через м. Вінницю) на ділянці км 153+432 - км 176+282; Р-41 Обхід м. Тернополя на ділянці км 12+441 - км 26+943 загальною протяжністю 64,2 км на суму 1144,348 млн гривень;

- влаштування верхнього шару покриття із ЩМА на дорогах: М-09 Тернопіль-Львів-Рава-Руська (на м. Люблін) на ділянці км 0+000 - км 35+000; М-19 Доманове (на м. Брест) - Ковель - Чернівці - Тереблене (на м. Бухарест) на ділянці км 294+300 - км 316+900 загальною протяжністю 31,5 км на загальну суму 143,3 млн гривень.

Загалом проведено ремонтних робіт на суму 1309,2 млн гривень.

За рахунок субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на фінансове забезпечення будівництва, реконструкції, ремонту і утримання автомобільних доріг загального користування місцевого значення спрямовано майже 254 млн гривень, на їх експлуатаційне утримання – 56,5 млн гривень.

За рахунок коштів державного фонду регіонального розвитку триває реконструкція дамби Тернопільського ставу по вул. Руській у м. Тернополі, на що використано 5,1 млн гривень, в тому числі 3,8 млн гривень – коштів державного бюджету, 1,3 млн гривень – місцевого бюджету.

Крім цього, на капітальний ремонт та реконструкцію об'єктів шляхово-мостового господарства в м. Тернополі спрямовано 26,2 млн гривень коштів місцевого бюджету, на поточний ремонт вулично-дорожньої мережі в м. Тернополі – 35,3 млн гривень.

З метою забезпечення розроблення схем планування територій районів та області завершено розробку схеми планування території області. Матеріали схеми оприлюднено на офіційному сайті обласної державної адміністрації.

Розпочато роботи з розроблення схем планування територій об'єднаних територіальних громад. Зокрема за підтримки агентства США з міжнародного розвитку USAID та міжнародної організації з розвитку та гуманітарної допомоги Global Communities у 2018 році розроблено схему планування території Заводської об'єднаної територіальної громади. Розроблено генеральні плани міст Шумськ і Почаїв, сіл Старий Тараж, Комарин та Затишшя Почаївської об'єднаної територіальної громади, сіл Дубівці та Стегниківці Байковецької об'єднаної територіальної громади.

З метою ревіталізації житлового фонду здійснювались заходи щодо капітального ремонту житлового фонду та забезпечення функціонування водопровідно-каналізаційного господарства.

На проведення заходів з енергозбереження ОСББ за рахунок Урядової програми „теплі кредити” спрямовано 590,35 тис. гривень коштів державного бюджету, стільки ж – коштів населення.

З метою розвитку та підтримки об'єднаних територіальних громад області здійснювалось будівництво та реконструкція приміщень, придбання спецтехніки для комунальних підприємств громад.

Програмою 3 “Розвиток сільських територій” у 2018 році передбачалось 11 проектних ідей, в рамках яких у звітному періоді реалізовувалось 285 проектів на загальну суму 170,018 млн гривень.

Зокрема, за напрямом **Підтримка зайнятості сільського населення** упродовж 2018 року здійснювались комплексні заходи щодо забезпечення зайнятості населення в сільській місцевості.

Для активізації зайнятості населення та зниження рівня безробіття у 2018 році спеціалістами базових центрів зайнятості проведено 875 семінарів з роботодавцями, в яких взяли участь 5 954 представники, а також 79 виїзних семінарів з роботодавцями, які функціонують на територіях сільських (селищних) рад, з питань формування соціально-відповідального бізнесу. До цих заходів залучались представники місцевих органів влади та Управління Держпраці в області. Після проведення вищезазначених заходів до базових центрів зайнятості надійшло додатково 6 438 вакансій, на які оперативно працевлаштовано 5 361 безробітний.

З метою реалізації напряму **Підвищення рівня ефективності виробництва в аграрному секторі** впродовж 2018 року проводилась робота щодо технічного переоснащення діючих та створення високотехнологічних нових підприємств виробництва та переробки сільськогосподарської продукції, розвитку органічного сільського господарства та виробництва продуктів харчування, покращення доступу агровиробників до ринків збуту.

Зокрема, ТОВ „Україна” в с. Скорики Підволочиського району завершена добудова потужностей елеватора до 100 тис. тонн, що дасть можливість наростити обсяги виробництва та забезпечити високоякісне зберігання зерна, а також створити 70 робочих місць.

З початку року в області створено 36 сільськогосподарських кооперативів, 2 з них відновили свою діяльність. Також, з метою оптимізації витрат на ведення господарської діяльності кооперативів, спрощення доступу до агросервісних послуг та ринків збуту продукції 19 сільськогосподарських кооперативів із 8 районів області об'єдналися у кооперативне об'єднання „Файні газди”.

Загалом на розвиток та підтримку сільськогосподарських кооперативів області спрямовано 1580 тис. гривень, в тому числі кошти місцевих бюджетів становлять 680 тис. гривень, інших джерел фінансування – 900 тис. гривень.

За напрямом **Розвиток інфраструктури сільських територій** упродовж звітнього періоду здійснено реконструкцію та капітальні ремонти 24 сільських закладів культури, а також 4 закладів фізичної культури і спорту сільської місцевості.

У 180 населених пунктах області здійснено реконструкцію та ремонт сільських доріг і вулиць, придорожньої інфраструктури.

За кошти державного фонду регіонального розвитку завершено

реконструкцію ЗОШ в с. Ренів Зборівського району, розпочато будівництво ЗОШ в с. Шупарка Борщівського району та смт Велика Березовиця Тернопільського району. Продовжується реконструкція будівлі ЗОШ в с. Нове Село Підволочиського району.

Для підвищення рівня охоплення дітей відповідного віку дошкільною освітою вживаються заходи щодо розширення мережі закладів дошкільної освіти та створення навчально-виховних комплексів.

У 2018 році відкрито 1 заклад дошкільної освіти в пристосованому приміщенні, реконструйовано 2 заклади дошкільної освіти, відкрито 2 навчально-виховні комплекси, відновлено роботу 1 закладу дошкільної освіти та відкрито 3 додаткові групи у постійно діючих закладах дошкільної освіти, створено 1 групу з короткотривалим перебуванням дітей, що дало змогу створити 530 додаткових місць у закладах освіти для дітей дошкільного віку.

З метою забезпечення надання якісних послуг соціально-незахищеним верствам населення області завершено реконструкцію приміщень корпусу №2 відділення денного перебування комунального закладу „Територіальний центр надання соціальних послуг Підволочиської селищної ради” в смт Підволочиськ по вул. Надзбручанська, 54а.

За кошти державного фонду регіонального розвитку триває капітальний ремонт водолікувального відділення районної комунальної лікарні в смт Товсте Заліщицького району та реконструкція ФАПу під амбулаторію загальної практики-сімейної медицини в с. Великі Гаї Тернопільського району.

Рівний доступ до якісної освіти здійснюється в області через належні умови для безпечного, регулярного і безплатного перевезення учнів та педагогічних працівників. Усіма видами транспорту, в тому числі рейсовими та приватними перевізниками охоплено підвезенням 11313 учнів (99,3% від загальної кількості учнів, що потребують підвезення). Зокрема, 159 шкільними автобусами – 11196 учнів (95,7%); найманим (орендованим) транспортом – 120 учнів (1%); іншими видами транспорту (рейсовими автобусами) – 300 учнів (2,6%).

У 2018 році на умовах співфінансування отримали автобуси Гусятинська, Заліщицька, Козівська, Кременецька, Підгаєцька, Чортківська райдержадміністрації, Лановецька, Шумська міські ради та Великогаївська об'єднана територіальна громада, на що було витрачено 15,4 млн гривень (9,8 млн гривень державного бюджету (освітня субвенція) та 5,6 млн гривень місцевого бюджету).

За рахунок субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на формування інфраструктури об'єднаних територіальних громад в Тернопільській області проведено реконструкцію на 11 об'єктах зовнішнього вуличного освітлення на суму 1,9 млн гривень.

Рівень впровадження енергозберігаючих джерел світла у зовнішньому освітленні населених пунктів становить 54,7 %.

Спільні зусилля органів виконавчої влади, місцевого самоврядування, в

тому числі об'єднаних територіальних громад, громадських організацій, бізнес-середовища та науковців і надалі будуть спрямовані на створення умов для динамічного, збалансованого соціально-економічного розвитку області, забезпечення додержання гарантованих державою соціальних стандартів для кожного її громадянина, підвищення рівня життя населення, а також поглиблення процесів ринкової трансформації на основі підвищення ефективності використання потенціалу області.

**Директор департаменту економічного
розвитку і торгівлі облдержадміністрації**

Галина ВОЛЯНИК